

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Dokument z posiedzenia

A8-0218/2015

25.6.2015

SPRAWOZDANIE

w sprawie miejskiego wymiaru polityki UE
(2014/2213(INI))

Komisja Rozwoju Regionalnego

Sprawozdawczyni: Kerstin Westphal

RR\1066911PL.doc

PE549.165v02-00

PL

Zjednoczona w różnorodności

PL

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	15
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	21
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	26

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie miejskiego wymiaru polityki UE (2014/2213(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a w szczególności jego tytuł XVIII,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006¹,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących realizacji celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1080/2006²,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”³,
- uwzględniając rezolucję z dnia 23 czerwca 2011 r. w sprawie europejskiej agendy miejskiej i jej przyszłości w polityce spójności⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dalszych działań dotyczących agendy terytorialnej i karty lipskiej – europejski program działania na rzecz rozwoju przestrzennego i spójności terytorialnej⁵,
- uwzględniając komunikat Komisji Europejskiej z dnia 18 lipca 2014 r. pt. „Miejski wymiar polityki UE — kluczowe elementy agendy miejskiej UE” (COM(2014)0490),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 czerwca 2014 r. pt. „Program sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT): aktualna sytuacja i perspektywa” (COM(2014)0368),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 r. pt. „Europa 2020: Strategia na

¹ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.

² Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.

³ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.

⁴ Dz.U. C 390 E z 18.12.2012, s. 10.

⁵ Dz.U. C 184 E z 6.8.2009, s. 95.

rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010)2020),

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 lipca 2012 r. pt. „Inteligentne miasta i społeczności – europejskie partnerstwo innowacyjne” (COM (2012)04701),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 28 października 1998 r. pt. „Zrównoważona urbanizacja w Unii Europejskiej: ramy działania” (COM(1998)0605),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 6 maja 1997 r. pt. „W kierunku programu rozwoju miast w Unii Europejskiej” (COM(1997)0197),
- uwzględniając szósty raport Komisji na temat spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej: „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – promowanie rozwoju i dobrego zarządzania w regionach UE i miastach” z lipca 2014 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji pt. „Miasta Przyszłości: Inwestowanie w Europę”, Bruksela, 17–18 lutego 2014 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji pt. Przyszłość cyfrowa — perspektywa 2050 r. — wizje i wyzwania polityczne, miasta, wsie i społeczności” z 2014 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji pt. „Miasta Przyszłości: Wyzwania, wizje, perspektywy”, Bruksela, październik 2011 r.,
- uwzględniając deklarację ministrów „W kierunku unijnego programu rozwoju miast” przyjętą podczas nieformalnego posiedzenia ministrów ds. spójności terytorialnej i spraw miejskich w dniu 10 czerwca 2015 r. w Rydze,
- uwzględniając konkluzje Rady przyjęte w Brukseli dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie szóstego sprawozdania na temat spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej: „Inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”,
- uwzględniając konkluzje Prezydencji przyjęte na nieformalnym posiedzeniu Rady z udziałem ministrów odpowiedzialnych za politykę spójności w dniach 24–25 kwietnia 2014 r. w Atenach,
- uwzględniając konkluzje prezydencji polskiej w sprawie terytorialnego wymiaru polityki UE i przyszłej polityki spójności, przyjęte na nieformalnym posiedzeniu Rady z udziałem ministrów odpowiedzialnych za unijną politykę spójności, rozwój terytorialny oraz miejski w dniach 24–25 listopada 2011 r. w Poznaniu,
- uwzględniając agendę terytorialną UE 2020, uzgodnioną dnia 19 maja 2011 r. w Gödöllő na nieformalnym posiedzeniu Rady z udziałem ministrów odpowiedzialnych za planowanie przestrzenne i rozwój terytorialny,
- uwzględniając deklarację z Toledo przyjętą podczas nieformalnego posiedzenia Rady z udziałem ministrów odpowiedzialnych za urbanizację, które odbyło się w Toledo w dniu 22 czerwca 2010 r.,

- uwzględniając Kartę lipską na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich, przyjętą podczas nieformalnego posiedzenia Rady z udziałem ministrów odpowiedzialnych za rozwój obszarów miejskich, które odbyło się w Lipsku w dniach 24–25 maja 2007 r.,
  - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 25 czerwca 2014 r. pt. „W kierunku zintegrowanego programu rozwoju miast w Unii Europejskiej”,
  - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES) z dnia 25 kwietnia 2015 r. w sprawie komunikatu Komisji Europejskiej pt. „Miejski wymiar polityki UE — kluczowe elementy agendy miejskiej UE” (COM(2014)0490),
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (A8-0218/2015),
- A. mając na uwadze, że w 2014 r. połowa ludności na świecie¹ i 72% ludności w Europie zamieszkiwała obszary miejskie², a w 2050 r. niemal 80% ludności na świecie będzie mieszkać w miastach³;
- B. mając na uwadze, że „miejskie obszary funkcjonalne” w UE obejmują unikatową policentryczną strukturę osadniczą wokół dużych, średnich i małych miast oraz przedmieścia, a więc wykraczają poza tradycyjne, administracyjne granice miasta i obejmują różnorodne obszary, połączone wspólnymi wyzwaniem gospodarczymi, społecznymi, środowiskowymi i demograficznymi;
- C. mając na uwadze, że miasta, miasteczka i miejskie obszary funkcjonalne, takie jak metropolie, są nie tylko istotne dla demokracji uczestniczącej, ale są również głównymi filarami gospodarczymi i siłą napędową tworzenia nowych miejsc pracy w UE, biorąc pod uwagę fakt, że innowacje i nowa działalność gospodarcza często mają swój początek w miastach; mając na uwadze, że są one zasadniczym atutem UE w jej stosunkach z pozostałymi częściami świata, a jednocześnie są to kluczowe obszary, w których konieczne jest przezwyciężenie przeszkód dla wzrostu i zatrudnienia oraz stawienie czoła problemowi wykluczenia społecznego (np. słabo wykształceni młodzi ludzie na rynku pracy), braku dostępności i degradacji środowiska;
- D. mając na uwadze, że miasta, miasteczka i miejskie obszary funkcjonalne są odpowiedzialne za największy poziom zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych w UE; mając na uwadze, że z drugiej strony mają one zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia wydajności i samowystarczalności energetycznej, jak również dla rozwoju nowych inicjatyw (takich jak nowe formy działalności gospodarczej) w dążeniu do zwiększenia mobilności w miastach oraz konkurencyjnych systemów transportowych przyjaznych dla środowiska, a w konsekwencji wspierania wzrostu, zatrudnienia, spójności społecznej i terytorialnej, zdrowia i bezpieczeństwa;

¹ Khanna Parag, Beyond City Limits [Poza granicami miast], Foreign Policy, 6 sierpnia 2010 r.

² Statystyki miejskie Eurostatu na 2014 r.

³ Portal — The Vertical Farm: www.verticalfarm.com.

- E. mając na uwadze, że w niektórych miastach obserwuje się starzenie się społeczeństwa i spadek liczby ludności oraz problemy wynikające ze skali dostępnej infrastruktury i świadczonych przez miasta usług publicznych, zaś inne miasta mają coraz większą liczbę mieszkańców, co zwiększa obciążenie istniejącej infrastruktury i usług publicznych (np. w zakresie edukacji) i zaostrza inne problemy, takie jak bezrobocie (wśród młodzieży), wykluczenie społeczne, natężenie ruchu drogowego, niekontrolowane rozrastanie się miast i zanieczyszczenie, co powoduje znaczne wydłużenie czasu spędzanego w środkach transportu i pogarsza jakość życia wielu Europejczyków;
- F. mając na uwadze, że niektórym głównym wyzwaniom, przed którymi stoją miasta, związanym z rozwojem gospodarczym i społecznym, zmianą klimatu, transportem i zmianami demograficznymi można sprostać jedynie w ramach partnerstw między miastami a otaczającymi je obszarami; mając na uwadze, że powiększenie się wzajemnie powiązanych obszarów w ostatnich latach, w szczególności w związku z rozwojem w dziedzinie transportu i komunikacji, stworzy potrzebę opracowania narzędzi służących promowaniu połączeń;
- G. mając na uwadze, że inicjatywy podejmowane w ramach polityki europejskiej mają bezpośredni lub pośredni wpływ na zrównoważony rozwój miast i politykę miejską;
- H. mając na uwadze, że ok. 70% europejskich działań politycznych i przepisów prawnych wdraża się na poziomie lokalnym i regionalnym;
- I. mając na uwadze, że na poziomie UE różne inicjatywy polityczne i programy pomocowe powinny być bardziej ze sobą spójne dzięki wykorzystaniu w pełni wspólnych ram strategicznych (tytuł II, rozdział I, art. 10 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 – rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów) oraz dzięki lepszej koordynacji politycznej zainteresowanych podmiotów i poszczególnych szczebli rządowych, gdyż sektorowe podejście w ramach polityki UE może prowadzić do przyjmowania strategii i przepisów, które mogą nie sprzyjać miejskim obszarom funkcjonalnym;
- J. mając na uwadze, że w 1997 r. Komisja opublikowała komunikat w sprawie programu rozwoju miast w UE¹, ale wciąż dyskutuje się nad rolą europejskich miast w procesie tworzenia strategii politycznych w UE;
- K. mając na uwadze, że w przeszłości Parlament poparł wniosek Komisji, by przedstawić „agendę miejską” jako ramy przyszłej unijnej polityki na rzecz obszarów miejskich na poziomie UE;
- L. mając na uwadze, że zasada pomocniczości, zgodnie ze swą definicją w TFUE, oraz zarządzanie wielopoziomowe – oparte na skoordynowanych działaniach UE, państw członkowskich oraz władz regionalnych i lokalnych – i zasada partnerstwa, są kluczowymi elementami w prawidłowym wdrażaniu wszystkich strategii politycznych UE, jak również że w związku z tym należy odpowiednio wspierać wykorzystanie

---

¹ Komunikat Komisji z dnia 6 maja 1997 r. pt. „W kierunku programu rozwoju miast w Unii Europejskiej” (COM(1997)0197).

zasobów i kompetencji władz lokalnych i regionalnych;

- M. mając na uwadze, że rozporządzenie (UE) nr 1301/2013 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) wzmacnia miejski wymiar europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (ESIF), przeznaczając przynajmniej 5% wsparcia finansowego na całościowe działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, poprzez przekazanie obowiązków w zakresie zarządzania władzom miejskim, w szczególności nakładając na nie większą odpowiedzialność za czynności związane z wyborem projektów i tworząc narzędzia, takie jak zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT), rozwój lokalny kierowany przez społeczność (CLLD) poprzez przeznaczenie specjalnych środków budżetowych na „działania na rzecz innowacyjności” w celu przetestowania nowych rozwiązań w zakresie zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich, jak również tworząc sieci rozwoju obszarów miejskich;
- N. mając na uwadze, że zasada partnerstwa przewidziana w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów (rozporządzenie (WE) nr 1303/2013) oraz w europejskim kodeksie postępowania zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia wczesnego angażowania władz miejskich w proces tworzenia strategii politycznych w UE;

Miejski wymiar polityki UE

1. stoi na stanowisku, że strategię polityczne UE powinny wspierać miasteczka, miasta i miejskie obszary funkcjonalne oraz umożliwić im osiągnięcie pełnego potencjału, tak by stały się one siłą napędową wzrostu gospodarczego, zatrudnienia, integracji społecznej i zrównoważonego rozwoju; w związku z tym wyraża przekonanie, że te miasteczka, miasta oraz miejskie obszary funkcjonalne muszą być ściślej związane z całym europejskim cyklem politycznym;
2. zwraca się do Komisji i w odpowiednich przypadkach do państw członkowskich o zaproponowanie sposobów wprowadzania mechanizmów wczesnego ostrzegania poprzez dostosowanie dostępnych narzędzi, zgodnie z art. 6 Protokołu w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności, umożliwiając organom rządowym szczebla lokalnego monitorowanie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności, zezwalając na angażowanie samorządów lokalnych na wczesnym etapie w procesy kształtowania polityki oraz zapewniając należycie merytoryczne strategię rozwoju terytorialnego oraz bardziej wydajne wdrażanie przyszłego ustawodawstwa;

W kierunku zintegrowanej europejskiej agendy miejskiej

3. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą podjęcia prac nad stworzeniem europejskiej agendy miejskiej; popiera ustanowienie spójnych ram polityki UE obejmujących wymiar miejski. którego celem powinno być lepsze łączenie rozwiązań miejskich z unijnymi wyzwaniami, lepsze dostosowanie sektorowych strategii politycznych i szczebli zarządzania, lepsze ukierunkowanie unijnego finansowania na istotne lokalne wyzwania miejskie oraz lepsza ocena terytorialnych skutków sektorowych strategii politycznych; uważa, że europejska agenda miejska powinna w szczególności przyczyniać się do wspierania rozwiązań w dziedzinie

zarządzania, które pozwolą sprostać z powodzeniem wyzwaniom i celom związanym z rozwojem zrównoważonym pod względem gospodarczym i sprzyjającym integracji społecznej w miastach, miasteczkach i miejskich obszarach funkcjonalnych w Europie;

4. uznaje, że mimo iż UE nie posiada wyraźnych uprawnień w dziedzinie rozwoju obszarów miejskich, szeroki wachlarz unijnych inicjatyw wpływa bezpośrednio lub pośrednio na miasta, miasteczka i miejskie obszary funkcjonalne; dlatego też jest zdania, że należy opracowane i zastosowane krajowe i regionalne miejskie strategie polityczne są warunkiem wstępnym realizacji europejskiej agendy miejskiej; uważa, że agenda ta powinna być strategią dotyczącą miast, miasteczek i miejskich obszarów funkcjonalnych w Unii Europejskiej, która w perspektywie długoterminowej rozwinie się w politykę miejską na szczeblu UE; podkreśla w tym kontekście, że europejski rozwój obszarów miejskich powinien opierać się na zrównoważonej organizacji terytorialnej z policentryczną strukturą miejską, zgodnie z agendą terytorialną „UE 2020”;
5. stoi na stanowisku, że europejska agenda miejska powinna być realizowana wspólnym wysiłkiem Komisji, państw członkowskich, samorządów lokalnych i innych zainteresowanych podmiotów, co pozwoli na zrjonalizowanie, odpowiednią koordynację i wdrożenie strategii politycznych UE o wymiarze miejskim przez zastosowanie praktycznego, zintegrowanego i skoordynowanego, a jednocześnie elastycznego podejścia w miastach, miasteczkach i miejskich obszarach funkcjonalnych oraz przy ich zaangażowaniu, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań terytorialnych i w poszanowaniu struktury instytucjonalnej każdego państwa członkowskiego;
6. wyraża przekonanie, że europejska agenda miejska powinna być w pełni zgodna z ogólnymi celami i strategiami UE, w szczególności ze strategią „Europa 2020” oraz z celami w zakresie spójności terytorialnej; podkreśla, że próbując stawić czoła wyzwaniom rozwojowym na poziomie regionalnym i lokalnym, nie można już tak ściśle stosować kryterium granic administracyjnych; w związku z tym uważa, że europejska agenda miejska powinna opierać się na integracji oraz wyraźnie uwzględniać różnorodność jednostek terytorialnych w UE oraz powiązania transgraniczne, jak również powiązania między miastem i wsią, w tym w odniesieniu do tych usług, które miejskie obszary funkcjonalne świadczą na rzecz otaczających je terenów wiejskich;
7. wzywa Komisję do przedstawienia komunikatu poświęconego szczegółowym założeniom przyszłej europejskiej agendy miejskiej, opartej o dorobek prawny Wspólnoty odnoszący się do obszarów miejskich oraz o szeroko zakrojone konsultacje z zainteresowanymi podmiotami, w tym z partnerami gospodarczymi i społecznymi oraz organizacjami społeczeństwa obywatelskiego; zwraca się do Komisji z prośbą o uwzględnienie europejskiej agendy miejskiej w rocznym programie prac;

Uwzględnianie podejścia zintegrowanego rozwoju terytorialnego w tworzeniu strategii politycznych i prawodawstwa w UE

8. wzywa Komisję do zastosowania zintegrowanego podejścia terytorialnego opartego w większym stopniu na uwarunkowaniach lokalnych podczas przygotowywania koncepcji nowych inicjatyw politycznych dotyczących obszarów miejskich, tak by zapewnić

spójność i zwiększyć możliwości miast, miasteczek i miejskich obszarów funkcjonalnych w realizacji celów strategii „Europa 2020” w zakresie inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, między innymi poprzez wdrożenie zintegrowanego unijnego podejścia mającego służyć wspieraniu inteligentnych i zrównoważonych przedsięwzięć w europejskich miastach, przyczyniającego się do rozwoju społeczno-gospodarczego;

9. zwraca się do Komisji o wprowadzanie jako ogólnej zasady terytorialnych analiz wpływu podejmowanych środków na miejski wymiar, tak by zapewnić wykonalność wszystkich odnośnych inicjatyw politycznych UE na szczeblu regionalnym i lokalnym, oraz o otwartość na wkład pochodzący ze zdecentralizowanych szczebli zarządzania podczas sporządzania projektów ocen skutków i nowych strategii politycznych („podejście oddolne”), a także o zadbanie o to, by wszystkie odnośne sektorowe strategie polityczne UE odpowiednio podejmowały wyzwania, przed którymi stają miasta, miasteczka i miejskie obszary funkcjonalne; wzywa Komisję do skupienia się w tych terytorialnych ocenach wpływu na następujących zagadnieniach: zrównoważony rozwój terytorialny, integracja terytorialna, aspekty związane z zarządzaniem, regulacją i wdrażaniem na szczeblu lokalnym, spójność z innymi celami polityki;
10. wzywa Komisję do usystematyzowania i przeanalizowania wszystkich dostępnych danych oraz wspólnych ram koncepcyjnych („dorobek prawny dotyczący obszarów miejskich”), tak by uniknąć powtórzeń i niespójności oraz by jasno określić założenia zintegrowanej, zrównoważonej urbanizacji, a następnie wskazać wspólne spójne i przejrzyste cele UE w tym zakresie;
11. jest przekonany, że aby móc dokonać oceny obszarów miejskich w sposób bardziej dokładny niż jedynie na podstawie wskaźnika PKB, muszą zostać udostępnione wystarczające dane; uważa w związku z tym, że Eurostat powinien zapewnić bardziej szczegółowe dane ze szczebla lokalnego i dokonać ich zestawienia oraz że należy kontynuować prace nad audytem miejskim i podobnymi badaniami; wzywa również Komisję do podjęcia prac nad instrumentami, które mogłyby służyć do mierzenia postępów i wpływu zintegrowanej agendy miejskiej na szczeblu UE;
12. zachęca Komisję do ograniczenia biurokracji związanej z wdrażaniem obowiązujących przepisów prawnych UE na poziomie lokalnym oraz do zadbania o to, by przyjęcie wszystkich przyszłych przepisów opierało się na dogłębnej analizie konsekwencji ich wdrożenia na poziomie lokalnym;

Instrumenty i finansowanie miejskiego wymiaru polityki UE

13. przypomina, że polityka regionalna UE i przyjęte w jej ramach instrumenty finansowe są lepszym sposobem na wspieranie kompleksowych, zintegrowanych strategii terytorialnych na rzecz obszarów funkcjonalnych, ponieważ opierają się na wspólnym planowaniu strategicznym i wspólnych zasadach; zachęca państwa członkowskie do pełnego wykorzystania dostępnych nowych instrumentów, takich jak ZIT i CLLD, jak również nowych elastycznych programów operacyjnych (PO), tak by skutecznie wspierać wdrażanie zintegrowanych planów urbanizacyjnych; zachęca państwa członkowskie i Komisję do opracowania spójnego zestawu odpowiednich wskaźników

służących lepszemu ocenie miejskiego wymiaru realizowanych działań i inicjatyw finansowanych ze środków europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych;

14. podkreśla potrzebę wykorzystania w możliwie największym stopniu potencjału strategii makroregionalnych w zakresie pomyślnego wdrażania zintegrowanego podejścia miejskiego w odniesieniu do miast; wzywa Komisję do odpowiedniego uwzględnienia i włączenia aspektów związanych z europejską agendą miejską oraz do podkreślania miejskiego wymiaru w unijnych strategiach rozwoju makroregionalnego, które stanowią model planowania i zarządzania wielopoziomowego;
15. wyraża ubolewanie, że choć nowa polityka spójności uwzględnia prawnie wiążące aspekty miejskie, szczególnie w odniesieniu do angażowania miast w fazę programowania, rzeczywisty udział miast i przedstawicieli obszarów miejskich w kształtowaniu polityki jest nieznaczny, oraz uważa, że sytuację tę można poprawić poprzez wczesne zaangażowanie w procesy kształtowania polityki, np. poprzez konsultacje, ewaluację i wymianę najlepszych praktyk oraz doświadczeń; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia stosowania zasady partnerstwa (uwzględniając również kodeks postępowania w kwestii partnerstwa – art. 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (1303/2013)) podczas wdrażania programów i projektów wspieranych z funduszy UE, ze szczególnym uwzględnieniem zaangażowania miast, miasteczek i funkcjonalnych obszarów miejskich w opracowanie programów oraz administrowanie i zarządzanie nimi, w tym na poziomie transgranicznym;
16. apeluje o większe zaangażowanie miasteczek i miast w nowe programy w ramach funduszy strukturalnych i inwestycyjnych; uważa, że wyciągnięte z tego wnioski mogłyby przyczynić się do sformułowania ważnego zalecenia politycznego dotyczącego rozwoju polityki spójności po 2020 r.; wzywa Komisję do zbadania wdrożenia europejskiej agendy miejskiej w wybranych obszarach tematycznych odzwierciedlających wyzwania, przed którymi stoją obszary miejskie („miejski projekt pilotażowy”), w szczególności poprzez zapewnienie międzysektorowej koordynacji różnych strategii politycznych UE i usunięcie istniejących kolizji między nimi, zastosowanie modelu zarządzania wielopoziomowego i przeprowadzanie terytorialnych ocen skutków; zwraca się do Komisji o regularne przedstawianie Parlamentowi sprawozdań z postępów i rezultatów w tym względzie;
17. apeluje o lepszą koordynację i integrację wszystkich unijnych inwestycyjnych strategii politycznych mających potencjał w zakresie zapewnienia zrównoważonego, zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, sprzyjającego włączeniu społecznemu; wzywa Komisję i państwa członkowskie do pełnego wykorzystania ram prawnych, by stworzyć synergii między Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), programami subsydiowanymi ze środków UE (takimi jak LIFE, „Horyzont 2020”, program Inteligentna Energia dla Europy itp.) i funduszami polityki spójności, a także inwestycjami publicznymi (m.in. krajowymi) oraz prywatnymi instrumentami kapitałowymi i instrumentami finansowania w celu uzyskania najwyższego zwrotu z zainwestowanych funduszy; podkreśla potrzebę zapewnienia komplementarności wszystkich inwestycyjnych strategii politycznych, większej synergii oraz unikania podwójnego finansowania i wzajemnego nakładania się instrumentów finansowych;

Nowy model zarządzania wielopoziomowego

18. przypomina, że bieżące kluczowe wyzwania gospodarcze, społeczne i środowiskowe wykraczają poza tradycyjne granice administracyjne, a rosnące niedopasowanie między strukturami administracyjnymi i terytorialnymi (współpraca miast i przedmieść, współpraca obszarów miejskich i wiejskich itd.) wymaga nowych form elastycznego zarządzania, by kontynuować zintegrowany rozwój terytorialny obszarów funkcjonalnych;
19. wyraża przekonanie, że europejska agenda miejska powinna opierać się na nowej metodzie wielopoziomowego zarządzania, uwzględniającej w większym stopniu poziom lokalny na wszystkich etapach cyklu politycznego, a zatem zbliżającej strategię polityczne do rzeczywistości i sprawiającej, że będą one spójniejsze z ciągłymi przemianami zachodzącymi w miejskich obszarach funkcjonalnych i będą na nie odpowiadać; uważa, że rolę w tym kontekście powinien odegrać Komitet Regionów jako organ będący przedstawicielem regionalnych i lokalnych jednostek samorządu terytorialnego;
20. wzywa Komisję do zaproponowania składowych nowego modelu zarządzania wielopoziomowego opartego na partnerstwie i rzeczywistej współpracy, wykraczającego poza poziom zwykłych ram konsultacji z zainteresowanymi stronami, będącego modelem łączącym formalne struktury rządów z nieformalnymi elastycznymi strukturami zarządzania, które odpowiadają nowej rzeczywistości cyfrowego społeczeństwa sieci i które są dostosowane do skali wyzwań; modelu, który poprawia współpracę na wielu poziomach, zarówno wertykalnie, jak i horyzontalnie, przy uwzględnieniu podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim, a zatem przybliży rządy obywatelom oraz poprawia demokratyczne umocowanie projektu europejskiego; zaleca, by taki jedyny w swoim rodzaju dostosowany model stał się metodą pracy w ramach przyszłej europejskiej agendy miejskiej po jego zatwierdzeniu przez partnerów i zasięgnięciu opinii wszystkich stosownych zainteresowanych stron;

Zarządzanie wiedzą i wymiana danych

21. stoi na stanowisku, że platformy i sieci miejskie (takie jak URBACT, Sieć Rozwoju Miast) oraz inne programy służące wymianie wiedzy między miastami (takie jak Civitas, Porozumienie Burmistrzów, Mayors Adapt, inicjatywa na rzecz inteligentnych miast i społeczności, ramy odniesienia dla zrównoważonego rozwoju miast, inicjatywa ManagEnergy) stanowią bardzo dobrą możliwość angażowania lokalnych podmiotów regionalnych i podmiotów transgranicznych w rozwój obszarów miejskich oraz pozwalają dzielić się wiedzą; wzywa Komisję do skonsolidowania tych platform i zapewnienia ich lepszej koordynacji, tak by podmioty lokalne mogły je lepiej zrozumieć i skuteczniej się w nie zaangażować;
22. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by jak najlepiej wykorzystwały możliwości dzielenia się wiedzą i działania pozwalające na zwiększanie potencjału wynikające z projektów finansowanych z funduszy UE i innych działań prowadzących do zacieśniania kontaktów między miastami; zachęca Komisję, by za pośrednictwem

swoich służb stworzyła mechanizmy przewidujące lepsze dzielenie się wynikami oraz zadbała o to, by wyniki te wspomagały proces tworzenia polityki na poziomie krajowym i unijnym;

23. wyraża przekonanie, że aby przyjmować lepiej dostosowane strategie polityczne, należy zaktualizować i poprawić bazę danych audytu miejskiego; zachęca Eurostat i Komisję do przekazywania i zestawiania bardziej szczegółowych danych, pozyskiwanych tam, gdzie wdraża się strategie polityczne – w wielu przypadkach na poziomie lokalnym; podkreśla, że gromadzenie zmiennych danych – będących odzwierciedleniem relacji między miastami i obszarami je otaczającymi, a także w ramach funkcjonalnych obszarów miejskich – również zyskuje na znaczeniu, ponieważ pozwala poprawić zrozumienie tych kompleksowych obszarów funkcjonalnych; w związku z tym wzywa Komisję do gromadzenia i analizowania tych danych oraz korzystania z nich przy tworzeniu strategii politycznych;

Wdrażanie przyszłej europejskiej agendy miejskiej

24. wyraża przekonanie, że aby europejski program rozwoju miast stał się skutecznym narzędziem, powinien on stanowić wspólne i regularnie uaktualniane ramy koncepcyjne, koncentrujące się w ramach obszarów tematycznych na ograniczonej liczbie wyzwań w szerszym kontekście celów strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i trwałego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu;
25. wyraża stanowcze przekonanie, że: 1) wyzwania te powinny być zgodne ze wspólnymi ramami koncepcyjnymi; 2) wyzwania te powinny być kluczowymi wyzwaniami dla obszarów miejskich o znaczącym wpływie na miasta i miejskie obszary funkcjonalne w państwach członkowskich; 3) wyzwania te nie mogą zostać rozwiązane przez państwa członkowskie działające samodzielnie; 4) podejście na poziomie UE powinno w przypadku tych wyzwań przynosić wartość dodaną; wzywa Komisję, by rozpoczęła prace nad mapowaniem takich wyzwań, ale również by zidentyfikowała utrzymujące się „wąskie gardła”, niespójności w ramach strategii politycznej lub luki w zakresie zdolności i wiedzy, w ścisłej współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi podmiotami, w szczególności na poziomie lokalnym;
26. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia wyższego stopnia międzysektorowej koordynacji strategii politycznych o wymiarze miejskim na wszystkich poziomach zarządzania, co pozwoli na lepsze uwzględnianie zintegrowanego rozwoju miast w głównym nurcie polityki; wzywa Dyрекcję Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO), która odpowiada za unijną politykę miejską, do kierowania tym procesem w bliskiej współpracy z międzyresortową grupą roboczą Komisji ds. Rozwoju Miast i do zadbania o to, by wymiar miejski był brany pod uwagę we wszystkich powiązanych nowych inicjatywach; wzywa przewodniczącego Komisji Europejskiej do wyznaczenia w ramach kolegium komisarzy przywództwa politycznego w celu nadania strategicznego kierunku agendzie miejskiej w ramach europejskich strategii politycznych oraz do corocznego przedstawiania Parlamentowi sprawozdania w sprawie agendy miejskiej;
27. zwraca się do Komisji z prośbą o wyznaczenie, w oparciu o istniejące już służby i

organy Komisji, specjalnego koordynatora UE ds. miejskich, który będzie monitorował i oceniał wdrażanie takiej koordynacji w praktyce zarówno w ujęciu horyzontalnym (przy zaangażowaniu wszystkich odnośnych obszarów politycznych) i wertykalnym (przy zaangażowaniu wszystkich poziomów zarządzania); stoi na stanowisku, że specjalny koordynator UE ds. miejskich powinien, z pomocą komisyjnej międzyresortowej grupy ds. rozwoju obszarów miejskich, ustanowić pojedynczy punkt kontaktowy ds. miejskich strategii politycznych w ramach Komisji oraz zapewnić należyte gromadzenie i upowszechnianie danych na temat miejskich strategii politycznych oraz zarządzanie tymi danymi w ramach służb Komisji i między nimi, a także z różnymi zainteresowanymi stronami, tak aby ustanowić mechanizm uświadamiający w celu wczesnego ostrzeżenia i angażowania władz lokalnych i regionalnych na wczesnym etapie procesów kształtowania polityki mających wpływ na miasteczka, miasta i miejskie obszary funkcjonalne;

28. zachęca Komisję do opracowania – przy wykorzystaniu istniejących struktur i na przykład w ramach „miejskiego projektu pilotażowego” – pojedynczych punktów kontaktowych w państwach członkowskich, informujących o miejskim wymiarze polityk UE (miejskie pojedyncze punkty kontaktowe) w celu zapewnienia kompleksowych informacji, zwłaszcza na temat różnych unijnych inicjatyw, wytycznych i możliwości finansowania związanych z rozwojem obszarów miejskich;
29. wzywa Komisję, by korzystając z doświadczeń forum „Miasta Przyszłości” regularnie organizowała szczyty miejskie, na których spotykać się będą wszystkie zainteresowane podmioty ze wszystkich poziomów zarządzania i różnych sektorów; wyraża przekonanie, że takie szczyty powinny stanowić dla miast rzeczywistą szansę na zaangażowanie się w konstruktywny dialog z decydentami politycznymi w odnośnych obszarach politycznych i powinny pomóc w ocenie wpływu strategii politycznych UE na miasteczka, miasta i miejskie obszary funkcjonalne oraz w ocenie najskuteczniejszych sposobów angażowania ich w przyszłe inicjatywy;
30. wzywa państwa członkowskie do pełnego uwzględniania i wiążącego angażowania miast oraz funkcjonalnych obszarów miejskich w tworzenie strategii politycznych oraz ich programowanie (czyli w działania takie jak krajowe programy reform, umowy partnerskie i programy operacyjne); wzywa państwa członkowskie do zintensyfikowania wymiany doświadczeń z krajowymi programami rozwoju obszarów miejskich, co daje miastom większe możliwości zrealizowania założeń strategii „Europa 2020” przez ustalenie regularnych nieformalnych posiedzeń Rady, w których uczestniczyć będą ministrowie odpowiedzialni za urbanizację;

Zewnętrzny wymiar agendy miejskiej UE

31. wzywa Komisję i państwa członkowskie do pełnego uwzględnienia toczących się prac przygotowawczych na temat strategii Habitat III i do zadbania o to, by przyszła europejska agenda miejska była w pełni spójna i skoordynowana z celami i założeniami światowej agendy miejskiej; zwraca się do Komisji, by regularnie informowała Parlament o zewnętrznym wymiarze agendy miejskiej UE, oraz wyraża przekonanie, że agenda miejska może stanowić przyczynek UE w międzynarodowej debacie poświęconej nowej agendzie miejskiej ONZ oraz konferencji Habitat III poświęconej

mieszkalnictwu i zrównoważonemu rozwojowi obszarów miejskich, która odbędzie się w 2016 r.;

32. uważa, że powinno mieć miejsce wyraźne, spójne i otwarte zaangażowanie UE i państw członkowskich – któremu towarzyszyć mają konsultacje z władzami lokalnymi i regionalnymi oraz ich wkład – w działalność Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO) w odniesieniu do opracowywania nowych norm dotyczących zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich przy poszanowaniu prac na rzecz uniwersalnych wytycznych ONZ dotyczących planowania urbanistycznego i terytorialnego; podkreśla, że nowe normy ISO powinny być postrzegane jako narzędzie wspierające, a nie jako narzędzie normatywne;
33. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz parlamentom państw członkowskich.

UZASADNIENIE

Urbanizacja w Europie i na świecie

Zarówno w Europie, jak i na świecie coraz więcej ludzi żyje w miastach¹. Na przyspieszenie tego procesu wpływa przede wszystkim wzrost liczby ludności oraz nowe technologie.

W 1950 r. 50,5% ludności w Europie mieszkało na obszarach miejskich. W 2014 r. odsetek ten wyniósł już 72%, a w 2030 r. może on sięgać nawet 78%. Oczekuje się, że w skali świata liczba ludności zamieszkującej obszary miejskie podwoi się z 29% w 1950 r. do 59,9% w 2030 r., a w 2050 r. według przewidywań 80% ludności na świecie będzie żyło w miastach². Wzrastająca liczba ludności w miastach stawia dziś już nie tylko przed polityką lokalną i regionalną, lecz również przed polityką krajową i europejską nowe wyzwania, by sprostać potrzebom gospodarczym, społecznym i kulturalnym przyrastającej wciąż populacji miast.

Celem niniejszego sprawozdania z inicjatywy własnej jest przeanalizowanie wyzwań polityki miejskiej stojących przed decydentami politycznymi w UE oraz opracowanie wytycznych i zakresu przyszłej zrównoważonej polityki UE na rzecz rozwoju miast.

W sprawozdaniu postawiono następujące podstawowe pytania: Jakie pole manewru ma UE w polityce miejskiej? W jaki sposób bieżąca polityka UE wpływa na miasta, w jaki sposób powinna na nie wpływać w przyszłości? W jaki sposób można poprawić koordynację i spójność polityki miejskiej UE?

Pytania te postawiono również częściowo w komunikacie Komisji Europejskiej pt. „Miejski wymiar polityki UE – kluczowe elementy agendy miejskiej UE”, opublikowanym w lipcu 2014 r.³ Komunikat ten zawiera opis sytuacji miast oraz polityki miejskiej w państwach członkowskich UE, propozycję programu rozwoju miast UE oraz wynik konsultacji z grupami zainteresowanych podmiotów w tym zakresie.

Każde miasto jest inne

Nie ma jednego modelu miejskiego w Europie. Metropolie są raczej częścią tkanki europejskiej i często odgrywają bardzo ważną rolę na poziomie regionalnym. Niemal połowa Europejczyków (około 200 milionów) mieszka w miastach liczących poniżej 100 000 mieszkańców.

Aby lepiej zrozumieć geograficzny obszar UE na poziomie lokalnym i regionalnym oraz lepiej obserwować rozwój miast i móc go porównać, w 2012 r. Eurostat i OECD opracowały nowe typologie na podstawie liczby ludności i gęstości zaludnienia, jak również przepływów

---

¹ Każdy kraj w inny sposób definiuje pojęcia „miasto” i „obszary miejskie”. W niniejszym dokumencie pojęcia te są stosowane zamiennie i oznaczają wszelkie miejskie formy osadnictwa.

² Organizacja Narodów Zjednoczonych, Perspektywy urbanizacji na świecie — roboczy dokument przeglądowny z 2005 r. NO ESA/P/WP/200.

³ Komisja Europejska, Miejski wymiar polityki UE – kluczowe elementy agendy miejskiej UE, COM(2014)0490.

pracowników dojeżdżających do pracy w miastach. ¹(MOF = miejskie obszary funkcjonalne, SSM = szersza strefa miejska).

Naukowcy dążą do opracowania uniwersalnych kryteriów, analiz funkcjonalnych oraz określenia specyfiki umożliwiającej zdefiniowanie miasta.

„Miasto to przestrzeń, gdzie spotykają się dwa podmioty z różnych światów, np. może to być firma lub konkretna osoba, lub też organizacja pozarządowa. Jednak nie ma ustalonych reguł takiego spotkania. Miasto to przestrzeń z lekką skłonnością do anarchii”².

„Ponieważ miasta mają skomplikowaną i niepełną strukturę, przetrwały dłużej niż imperia, królestwa, republiki, dyktatury, współpraca wielonarodowa czy koncerty finansowe. Pod tą niepełną strukturą kryje się otwartość, uwzględnianie nowych elementów, urbanizacja”³.

Przede wszystkim wymiana informacji i skuteczna alokacja zasobów sprawiają, że miasta stają się fabryką pomysłów oraz motorem napędzającym gospodarkę. Tylko 100 miast stanowi o 30% wzrostu gospodarczego na świecie („globalne miasta”)⁴, a w UE obszary miejskie odpowiadają za dwie trzecie PKB. Jednak w poszczególnych państwach członkowskich istnieją również zasadnicze różnice w odniesieniu do struktury gospodarczej poszczególnych miast.

Celem sprawozdawcy jest uwzględnienie w niniejszym sprawozdaniu wszystkich rodzajów miast i miejskich obszarów funkcjonalnych.

Wyzwania przed miastami przyszłości

W jednym ze sprawozdań Komisji Europejskiej dotyczącym przyszłości miast w perspektywie 2050 r. stwierdzono:

„Miasta” będą się rozrastać w metropolie, poprzecinane gęstą siecią przyjaznych dla środowiska i racjonalnie wykorzystujących energię środków transportu, pełne nowych domów i budynków wybudowanych z innowacyjnych materiałów budowlanych. Wszystkie elementy miasta będą ze sobą połączone nadrzędną siecią, Internetem przyszłości, który pomoże rozkwitnąć nowej gospodarce usługowej. Miasta w Europie będą ze sobą rywalizować o obywateli, którzy będą chcieli w nich zamieszkać, tworząc własne formy udziału obywatelskiego, co pozwoli na stałe współtworzenie krajobrazów miejskich i wielokulturowej tkanki społecznej miast⁵

Wzrost gospodarczy oraz struktury decyzyjne i administracyjne w miastach to często wskazywane wyzwania, przed którymi w przyszłości staną miasta.

Wzrost gospodarczy w miastach będzie coraz bardziej zależeć od sytuacji gospodarczej na

¹ Dijkstra, Poelman, Miasta w Europie — nowa definicja OECD-KE, DG REGIO, Regional Focus 01/2012.

² Saskia Sassen, Globalne miasta jako granice w dzisiejszych czasach, leuphana digital school, 1/6.

³ Saskia Sassen, Globalne miasta jako granice w dzisiejszych czasach, leuphana digital school, 2/6.

⁴ Khanna, Parag, Beyond City Limits [Poza granicami miast], Foreign Policy, 6 sierpnia 2010 r. W Europie są dwa takie miasta: Londyn i Paryż.

⁵ Futurium, w 2011 r. Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii (DG CONNECT) uruchomiła projekt zatytułowany „Przyszłość cyfrowa — perspektywa 2050 r. — wizje i wyzwania polityczne”. W grudniu 2013 r. zakończono jego realizację. Jego celem było: udzielenie wiarygodnej i zrównoważonej odpowiedzi na wyzwania systemowe, takie jak bezrobocie czy stabilność finansowa. Jednym z obszarów tematycznych były *miasta, wsie i społeczności w 2050 r.*

świecie, postępów technologicznych oraz infrastruktury. Zagadnienia gospodarcze, społeczne i środowiskowe wychodzą coraz częściej poza ustalone tradycyjne granice miast. Wielu z tych wyzwań miasta mogą stawić czoła tylko w kontekście krajowym lub międzynarodowym:¹

- Wyzwania inteligentnego wzrostu obejmują np. warunki sprzyjające innowacyjności, nabywanie i przekazywanie wiedzy, przyciąganie utalentowanych ludzi, poprawa systemów kształcenia, atmosfera sprzyjająca przedsiębiorczości;
- Wyzwania integracyjnego wzrostu obejmują np. zarządzanie oraz dostosowywanie się do zmian demograficznych wynikających ze starzenia się społeczeństwa, braku równowagi pokoleniowej, mobilności w kraju oraz mobilności międzynarodowej i międzynarodowej migracji, wypełnianie przepisów w zakresie integracji, poszanowanie różnorodności i udziału obywateli w życiu społecznym;
- Wyzwania integracyjnego ekologicznego wzrostu obejmują np. wyzwania infrastruktury ekologicznej, zrównoważone rozwiązania w zakresie mobilności i transportu, dostosowanie się do zmian klimatu (niedobór wody, żywności, upały itd.), miasta wydajne energetycznie;
- Wyzwania związane z administracją i zarządzaniem obejmują: potrzebę nowych form elastycznego zarządzania w miejskich obszarach funkcjonalnych, powiązanie formalnych struktur rządów z elastycznymi strukturami zarządzania nieformalnego, które odpowiadają skali wyzwań, promowanie inteligentniejszego stanowienia prawa².

Kształtowanie miast Europy — jaką rolę odgrywa polityka europejska?

Traktaty UE stanowią o kompetencjach UE³. Zasada pomocniczości odgrywa właśnie w obszarze polityki regionalnej i miejskiej kluczową rolę, ale daje UE jedynie ograniczone kompetencje. Od zawsze znacząca część podejmowanych w UE decyzji wpływała przynajmniej niebezpośrednio również na sytuację w miastach Europy.

Polityka UE wpływała w przeszłości w znacznym stopniu na europeizację miast (podejście odgórne). Wszystkie instytucje UE mają w tym swój udział. Pierwsze inicjatywy ze strony Komisji Europejskiej skierowane do miast pojawiły się już w latach osiemdziesiątych. Komisja Europejska bierze udział w rozwoju miast w ramach różnych strategii politycznych, stosując liczne przepisy, realizując programy i inicjatywy, przede wszystkim w ramach europejskiej polityki regionalnej i miejskiej. Jednak są również inne odnośne obszary polityczne o wymiarze miejskim, takie jak np. ochrona środowiska, zatrudnienie, transport i energia⁴.

---

¹ Analiza holenderskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i stosunków w Królestwie Niderlandów, Haga, 2014 r.: Regionalne implikacje dynamiki światowej w znacznym stopniu wpływają na lokalne rynki pracy. Współpraca i koordynacja na wyższym, krajowym, europejskim czy międzynarodowym szczeblu jest warunkiem wstępnym skutecznego podejścia lokalnego do wzrostu gospodarczego.

² Tamże. W naszym powiązanim sieci społeczeństwie sieci przebiegają ponad tradycyjnymi granicami administracyjnymi, co wpływa na koordynację zarówno horyzontalną, jak i wertykalną. Przejście od rządzenia do zarządzania zakłada, że współpraca i koordynacja z podmiotami niepublicznymi, pozwalająca osiągać cele publiczne, stała się tym istotniejsza.

³ Art. 5 TUE: Pomocniczość: Art 4 TFUE: 2. Tytuł XVIII, TFUE, spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna — protokół (nr 2) w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności.

⁴ Zob.: Wymiar miejski w innych strategiach politycznych UE, Komisja Europejska, DG REGIO, 2011 r.

Parlament Europejski przyjął dwie rezolucje dotyczące polityki miejskiej w 2009 r.¹ i w 2011 r.², w których wzywał do wzmocnienia miejskiego wymiaru polityki UE w różnych obszarach. Na przestrzeni ostatnich kilku lat cele i zasady polityki rozwoju miast UE zostały określone podczas szeregu nieformalnych posiedzeń Rady, na których spotkali się ministrowie odpowiedzialni za politykę miejską.³

Europeizacja miast zachodzi również oddolnie. Wzrasta chęć miast, by bardziej zaangażować się w tworzenie strategii politycznych, co może doprowadzić do stworzenia sieci miejskich⁴, które wspierają wymianę informacji i wywierają wpływ na decyzje podejmowane na poziomie europejskim. Nie ma to jednak zastosowania w takim samym stopniu do wszystkich miast. Im bardziej rozbieżne są interesy i potrzeby miast w UE, tym bardziej rozbieżny jest stopień europeizacji⁵.

Polityka UE musi w większym stopniu uwzględniać różnorodność interesów miast. Kluczowym krytykowanym aspektem polityki UE na rzecz obszarów miejskich jest jednak brak spójności i koordynacji, zarówno w przypadku różnorodnych przepisów i programów UE, jak również w przypadku koordynacji prac na poziomie UE i lokalnym.

Agenda miejska UE

Aby zadbać o lepszą koordynację polityki i pełniejsze uwzględnienie celów rozwoju miast w kontekście rozlicznych strategii politycznych, organizacje miast domagają się już od lat agendy miejskiej UE⁶. Pierwszy komunikat Komisji w sprawie programu rozwoju miast został opublikowany już w 1997 r. W komunikacie Komisji na ten temat, opublikowanym w lipcu 2014 r., pt. „Miejski wymiar polityki UE — kluczowe elementy agendy miejskiej UE” przedstawiono różnorodne propozycje form, jakie może przyjąć agenda miejska UE:

- Metoda pozwalająca zapewnić spójność poszczególnych strategii politycznych i programów UE
Wiele strategii politycznych na poziomie UE bezpośrednio dotyczy obszarów miejskich, np. polityka transportowa, polityka społeczna, polityka klimatyczna. Strategie polityczne UE prawie zawsze dotyczą miast, jednak różnorodnie propozycje

¹ 2008/2130(INI) Wymiar miejski polityki spójności, 24 marca 2009 r.

² 2010/2158(INI) Europejska agenda miejska i jej przyszłość w polityce spójności, 2011 r.

³ Ważne dokumenty to np.: Program działania, Lille, 2000 r.; Miejski dorobek prawny, Rotterdam, 2004 r.; Zrównoważone społeczności, Bristol, 2006 r.; Karta lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich, Lipsk, 2007 r.; Wdrażanie karty lipskiej, Marsylia 2008 r.; Deklaracja z Toledo, 2010 r.; Konkluzje Rady, Poznań, listopad 2011 r.; Strategia terytorialna UE 2020, 2011 r.; W kierunku europejskiej agendy miejskiej, Ateny, 2014 r.

⁴ Na przykład współpraca między gminami miejskimi i współpraca transgraniczna. Istnieje potrzeba elastycznych form zarządzania polityką urbanizacyjną, dostosowaną do ośrodków miejskich różnej wielkości.

⁵ Hameldinger i in.: Europeizacja miast, techné Press, Amsterdam, 2010 r.: 8 etapów europeizacji miast: a) odpowiedź na dyrektywy i rozporządzenia UE; b) zarządzanie informacją europejską; c) komunikacja z sektorem prywatnym i publicznym; d) maksymalne wykorzystanie dotacji UE; e) ułatwianie naprawy gospodarczej (dzięki d); f) powiązanie z innymi organizacjami lokalnymi, biorącymi udział w działaniach UE; g) udział w sieciach UE i sieciach międzynarodowych oraz współpraca w ramach wspólnych projektów; h) doradzanie UE nt. kwestii wdrożeniowych; i) europeizacja polityki rad miejskich.

⁶ np. euromiasta.

nie zawsze są ze sobą spójne i zgodne. Koordynacja rozlicznych przepisów, programów i inicjatyw UE, które dotyczą miast, jest w związku z tym priorytetem. Podstawową zasadą powinno być uwzględnienie wymiaru miejskiego we wszystkich odnośnych strategiach politycznych UE.

Sprawozdawczyni proponuje powołanie specjalnego pełnomocnika ds. polityki miejskiej w Komisji Europejskiej, który będzie zajmował się horyzontalną koordynacją różnorodnych strategii politycznych i inicjatyw w Komisji Europejskiej oraz optymalizował i wspierał pracę różnych organów decyzyjnych i administracyjnych na różnych poziomach zarządzania (koordynacja wertykalna).

- Środki ukierunkowane na wybrane istotne wyzwania społeczne
Przykładami takich wyzwań są np. ochrona klimatu czy przemiany demograficzne. Co do zasady wyzwania te powinny w zasadniczy sposób wpływać na miasta i obszary miejskie, przy czym państwa członkowskie nie mogą ich w dostatecznym stopniu rozwiązać, zaś działania podejmowane przez UE powinny stanowić wartość dodaną dla miast.

Sprawozdawczyni wzywa Komisję, by, we współpracy między innymi z przedstawicielami interesów lokalnych, przedłożyła propozycje w zakresie najbardziej palących wyzwań, jak również niezbędnych środków.

- Strategia o długofalowych priorytetach
Agenda miejska UE powinna być spójna z celami i strategiami UE, przede wszystkim ze strategią „Europa 2020”. W programie tym należałoby określić ramy działania w odniesieniu do różnych strategii politycznych i programów UE i wybrać zagadnienia, które będą realizowane priorytetowo.

Sprawozdawczyni proponuje, by agenda miejska UE była zorientowana na realizację celów strategii „Europa 2020”, a w szczególności na zagadnienia integracji społecznej, przemian demograficznych i zrównoważonego rozwoju oraz wzywa Komisję do uwzględnienia europejskiej agendy miejskiej w następnym programie prac oraz do podjęcia niezbędnych kroków w celu jej wdrożenia.

Jako podstawowe narzędzia wdrażania europejskiej agendy miejskiej sprawozdawczyni proponuje:

- Nowy model zarządzania wielopoziomowego
Polityka miejska nie powinna być realizowana tylko w ujęciu ogólnym. Należy dać miastom możliwość wpływania na proces stanowienia prawa w UE przez przekazywanie doświadczeń i opinii.

Sprawozdawczyni wzywa Komisję do stworzenia nowego modelu zarządzania wielopoziomowego, który łączy formalne struktury rządów ze strukturami nieformalnymi, uwzględniającymi nowe możliwości komunikacji cyfrowej i sieci. Nowy model powinien gwarantować zarówno horyzontalną, jak i wertykalną wymianę informacji, jak również zwiększać udział obywateli i umocowanie demokratyczne podejmowanych działań.

- **Inteligentne stanowanie prawa**
Sprawozdawczyni ma na celu uproszczenie przepisów UE na rzecz skutecznej polityki urbanizacyjnej, co ułatwi ich wdrożenie i obniży koszty. Sprawozdawczyni wzywa Komisję do zintensyfikowania wysiłków podejmowanych na rzecz stworzenia jasnych, stabilnych i przewidywalnych ram prawnych, prowadzących do wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. W szczególności należy zapewnić, że procedury administracyjne w miastach stosuje się przy jak najniższych kosztach.
- **Odpowiednia pomoc finansowa UE**
Dostępne są różne fundusze (EFRR, EFS, „Horyzont 2020”, Europa dla Obywateli itd.), które pozwalają reagować na różnorodne wyzwania, przed którymi stają obszary miejskie.
Sprawozdawczyni zachęca do znalezienia dostosowanych rozwiązań dla miast, udostępnienia odpowiedniej pomocy finansowej oraz skoordynowanego alokowania środków finansowych z różnych funduszy.
- **Zasada partnerstwa**
Przepisy europejskie wpływają bezpośrednio i pośrednio na miasta, jednak różne propozycje nie zawsze są ze sobą spójne i właściwie uzgodnione, a miasta nie zawsze są w stanie je łatwo wdrażać.
Sprawozdawczyni wskazuje na fakt, że zasada partnerstwa w odniesieniu do funduszy strukturalnych może być przykładem skutecznej współpracy na różnych poziomach zarządzania. Wczesne uwzględnienie szczebla miejskiego może przyczynić się do tego, że przepisy, które mają bezpośredni wpływ na miasta, będą mogły być rzeczywiście stosowane w praktyce.
- **Forum informacyjne i zharmonizowana wymiana danych nt. miast**
Sprawozdawczyni proponuje powołanie spotykającego się regularnie forum informacyjnego zajmującego się zagadnieniami polityki miejskiej, które umożliwi przedstawicielom różnych poziomów zarządzania współpracę i dyskusję, a na poziomie UE umożliwi ocenę wpływu polityki UE na obszary miejskie.
Pełniejsza harmonizacja danych dotyczących miast i planowania przestrzennego powinna ułatwić wdrażanie strategii politycznych UE na poziomie lokalnym oraz uprościć kontrolę korzyści i sukcesów.

Podsumowując, sprawozdawczyni jest zdania, że w ramach polityki UE należy bezzwłocznie podjąć wymienione powyżej konieczne działania na rzecz skutecznej polityki miejskiej w UE/europejskiej agendy miejskiej, by móc wpływać na skutki oraz tempo urbanizacji w Europie. Tylko podejmując aktywne i skoordynowane działania w ramach polityki UE, miasta mogą również w przyszłości wypełniać swoje funkcje oraz oferować mieszkańcom pożądane warunki życia.

8.5.2015

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Rozwoju Regionalnego

w sprawie miejskiego wymiaru polityki UE
(2014/2213(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Evelyn Regner

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Rozwoju Regionalnego, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. zauważa, że miasta mają duże znaczenie dla osiągnięcia celów strategii „UE 2020” w dziedzinie zatrudnienia oraz polityki spójności i dlatego należy je angażować w cały proces kształtowania polityki na szczeblu UE, co można zapewnić m.in. dzięki angażowaniu przedstawicieli miast w prace grup ekspertów, którzy powinni też konsultować się z podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i partnerami społecznymi; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje unijną agendę miejską, która zapewniłaby lepszą koordynację strategii politycznych oraz udział odpowiednich zainteresowanych podmiotów z europejskich obszarów miejskich, a którą; należy rozpatrywać w szerszym kontekście art. 4 TUE;
2. z zadowoleniem przyjmuje również interdyscyplinarne konsultacje z organami przedstawicielskimi społeczeństwa obywatelskiego, takimi jak Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, innymi podobnymi organami w państwach członkowskich oraz stowarzyszeniami obywateli i wybieranych przez nich przedstawicieli, w celu optymalizacji wyników strategii politycznych UE, a w szczególności polityki zatrudnienia;
3. uważa, że w celu dopilnowania, aby opinie wszystkich miejskich zainteresowanych podmiotów były lepiej uwzględniane, należy efektywniej wykorzystywać istniejące narzędzia i struktury UE poprzez konsultacje, ewaluację, ocenę wpływu i wymianę najlepszych praktyk oraz doświadczeń, zwłaszcza w ramach przygotowywania programów operacyjnych;
4. zachęca Komisję do dalszego wspierania rozwoju lokalnie administrowanych

ogólnomiejskich programów inwestycyjnych;

5. wskazuje, że wzrost, tworzenie miejsc pracy oraz badania i rozwój mają miejsce głównie w miastach i w zurbanizowanych regionach Europy oraz że wiele miast europejskich, w szczególności charakteryzujących się szybkim wzrostem i doświadczających kryzysu demograficznego, stoi przed wielkimi wyzwaniami społecznymi; przypomina, że miasta to obszary o największej koncentracji bogactwa, a jednocześnie najbardziej drastycznych przypadków wykluczenia;
6. wzywa Komisję, by wspólnie z państwami członkowskimi wspierała miasta i obszary miejskie oraz by zaproponowała europejskie wytyczne dotyczące uporania się z takimi wyzwaniami jak wysokie bezrobocie, rosnące nierówności społeczne, bezpieczeństwo, globalizacja, zmiany modeli produkcji, migracja i ubóstwo, a ponadto zwraca uwagę na potrzebę wspierania integracji oraz zapewniania infrastruktury publicznej i lokali socjalnych;
7. wskazuje, że środki w obszarze polityki zatrudnienia, polityki socjalnej, gospodarczej i ochrony środowiska przynoszą w konurbacjach szybsze i bardziej widoczne skutki niż na innych obszarach; wzywa Komisję, aby uwzględniła tę okoliczność przy opracowywaniu i realizacji swoich strategii politycznych;
8. uważa, że dzięki wspieraniu innowacyjnych, inteligentnych i zrównoważonych projektów miasta mogą w znaczący sposób przyczynić się do wzrostu gospodarczego, zwiększając zatrudnienie i poprawiając spójność społeczną, oraz że rozwój gospodarki opartej na wiedzy wymaga odpowiedniego finansowania w celu usprawnienia infrastruktury cyfrowej i poprawy umiejętności obywateli w zakresie ICT na obszarach miejskich;
9. wzywa Komisję do wzmocnienia powiązań między centrami miast i przedmieściami oraz między obszarami miejskimi i wiejskimi;
10. uważa, że należy zwrócić szczególną uwagę na projekty realizowane na obszarach miejskich w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, aby wspierać zrównoważone pod względem społecznym i ekologicznym działania finansowe i inwestycyjne, które sprzyjają wyraźnie tworzeniu miejsc pracy; podkreśla, że komitet inwestycyjny Funduszu, który będzie oceniał projekty, powinien zwracać szczególną uwagę na projekty związane z budownictwem socjalnym, renowacją przestrzeni i budynków publicznych, strategicznym transportem publicznym, kształceniem, sektorem usług zdrowotnych i opiekuńczych; podkreśla, że inwestycje powinny też skupiać się na tworzeniu wysokiej jakości, trwałych miejsc pracy, aby zapobiegać ubóstwu pracujących; wzywa do angażowania obywateli i zainteresowanych podmiotów w kształtowanie niezbędnych strategii politycznych i powiązanych projektów;
11. zwraca uwagę, że w celu zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej miast, która przyczyniłaby się do wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz do wzrostu zatrudnienia, konieczne są większe inwestycje w rozwój miejskich przestrzeni publicznych, uporządkowanie zaniedbanych terenów, rozwiązanie problemów ograniczających rozwój działalności gospodarczej, zwłaszcza w sektorze

usług, jak np. słabo rozwinięte miejskie centra, nieuczęszczane lub zaniedbane przestrzenie publiczne, niebezpieczne lub nieatrakcyjne dzielnice oraz niski poziom zaangażowania mieszkańców;

12. zwraca się do Komisji o zbadanie możliwości większej elastyczności budżetowej w ramach przepisów ram zarządzania gospodarczego w odniesieniu do wydatków publicznych przeznaczonych na walkę z bezrobociem i ubóstwem oraz w odniesieniu do celu wspierania inwestycji społecznych w celu umożliwienia miastom większej liczby produktywnych inwestycji, zmniejszenia różnych form nierówności oraz wspierania zrównoważonego różnicowania grup społecznych; podkreśla, że zgodnie z agendą miejską należy znaleźć sposób na integrację słabo wykształconych młodych ludzi na rynku pracy przez zapewnienie nieograniczonych, dostępnych, wysokiej jakości szkoleń zawodowych i szkoleń w miejscu pracy, aby umożliwić im zdobywanie umiejętności, pamiętając, że brak kwalifikacji może zwiększyć zagrożenie bezrobociem, które z kolei zwiększa ryzyko ubóstwa i pociąga za sobą ogrom problemów społecznych związanych z wykluczeniem społecznym, wyobcowaniem i nieudanymi próbami budowania samodzielnego życia; podkreśla, że niezwykle ważne jest, by miasta pomagały większej liczbie młodych ludzi pozostać w szkole i uzyskać odpowiednie kwalifikacje potrzebne do pracy i kariery zawodowej oraz by zapewniły szerszy dostęp do wysokiej jakości kształcenia, w którego ramach realizowane są specjalne projekty dla dzieci z grup defaworyzowanych i mniejszości;
13. zwraca uwagę na kwestię przeludnienia największych miast, co w przypadku braku odpowiedniej infrastruktury może skutkować problemami z mobilnością i niewystarczającymi lub słabej jakości warunkami mieszkaniowymi; zdaje sobie sprawę z problemów z ruchem ulicznym i sprawnym poruszaniem się w miastach, co znacznie wydłuża czas dojazdu do pracy i obniża jakość życia wielu Europejczyków; podkreśla, że brak odpowiedniej infrastruktury może wywierać na pracowników presję psychiczną i wywoływać u nich stres, tym samym utrudniając zachowanie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym;
14. wzywa Komisję, aby zbadała, czy i w jakim zakresie możliwe jest przekazanie niewykorzystanych środków z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych bezpośrednio miastom, w których panuje szczególnie wysokie bezrobocie wśród ludzi młodych, o ile wykorzystanie tych środków jest powiązane z konkretnymi projektami służącymi zwalczaniu bezrobocia młodzieży;
15. zwraca uwagę, że projektowanie miast i usługi uwzględniające dyskryminację ze względu na płeć i promowanie równych szans przyczyniają się do osiągnięcia większych korzyści społecznych i gospodarczych; w związku z tym wzywa Komisję do aktywnego wspierania wymiany najlepszych praktyk dotyczących sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci;
16. zwraca szczególną uwagę na koncepcje dostępnych miast, sporządzania budżetu z myślą o uniwersalnym projektowaniu¹ oraz planowania dostępnych miast; wzywa miasta i obszary miejskie do wypełnienia unijnych zobowiązań w zakresie dostępności; wzywa Komisję do nadzorowania realizacji środków w tym zakresie; domaga się

---

¹ Zgodnie z definicją w art. 2 decyzji Rady (2010/48/WE).

systematycznego angażowania obywateli, w tym osób niepełnosprawnych i ich przedstawicieli oraz ekspertów, w uniwersalne projektowanie dotyczące rozwoju miast;

17. wzywa Komisję, aby przy alokowaniu środków finansowych brała pod uwagę skutki kryzysu finansowego, który zmniejszył możliwości obszarów miejskich w zakresie radzenia sobie z zasadniczymi kwestiami, takimi jak wyzwania demograficzne, środowiskowe, gospodarcze i społeczne oraz świadczenie usług publicznych;
18. zwraca się do Komisji, by w ramach agendy miejskiej określiła ambitne cele, aby zagwarantować, że miasta i regiony wdrożą strategię „Europa 2020”, przy jednoczesnym uwzględnieniu specyfiki poszczególnych regionów, a ponadto zauważa, że zgodnie z tą strategią do priorytetów tej agendy powinny należeć walka z ubóstwem, wykluczeniem społecznym i bezdomnością przez wspieranie w szczególności bardziej zrównoważonego budownictwa socjalnego;
19. podkreśla, że miasta są częścią szerszego obszaru funkcjonalnego i nie mogą być traktowane w oderwaniu od niego; wzywa Komisję, by przy opracowywaniu agendy miejskiej przestrzegała zasady zrównoważonego rozwoju regionalnego również z myślą o osiągnięciu efektywniejszego i bardziej zrównoważonego rozwoju miejskiego, zwłaszcza w sektorach infrastruktury i usług publicznych (szczególnie kształcenia), usług zdrowotnych i opiekuńczych, a także skoordynowanych, strategicznych i zrównoważonych sieci transportu publicznego, co pomoże zwiększyć spójność społeczną, poprawić mobilność pracowników oraz równowagę między życiem zawodowym a prywatnym; zachęca do rozbudowy tych sieci transportowych w konurbacjach transgranicznych, ponieważ obszary miejskie powinny być wzajemnie połączone logistycznie nie tylko na szczeblu regionalnym czy krajowym, lecz także na szczeblu transgranicznym;
20. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby pomogły obszarom miejskim zmodernizować ich charakterystyczne cechy gospodarcze, społeczne i środowiskowe przez mądre inwestycje i lepszą koordynację; uważa też za konieczne wspieranie wysokiej jakości i bezpiecznych warunków bytowych;
21. zauważa, że miasta i obszary miejskie są bardzo zróżnicowane pod względem strukturalnym i stoją w obliczu wielu różnych wyzwań; uważa zatem, że nie można stosować wobec nich uniwersalnego podejścia; wzywa Komisję do znalezienia nowych sposobów poprawy wymiany informacji i najlepszych praktyk oraz do uwzględniania szczególnych potrzeb obszarów miejskich przy przygotowywaniu prawodawstwa, ponieważ miasta i większe obszary miejskie stanowią ważne ośrodki działalności gospodarczej, a z uwagi na swą kulturę, wielkość, infrastrukturę oraz strukturę gospodarczą borykają się ze specyficznymi problemami społecznymi i wymagają indywidualnych rozwiązań;
22. odnotowuje, że współpraca między państwami członkowskimi w zakresie rozwoju miejskiego ma obecnie miejsce na zasadach międzyrządowych; uważa, że opracowanie agendy miejskiej UE musi wykazać wyraźną unijną wartość dodaną.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	7.5.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 44 -: 4 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Kostadinka Kuneva, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Georges Bach, Heinz K. Becker, Karima Delli, Tania González Peñas, Marju Lauristin, Helga Stevens, Ivo Vajgl, Tom Vandenkendelaere
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, Jens Nilsson

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	17.6.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 26 -: 4 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Pascal Arimont, José Blanco López, Franc Bogovič, Steeve Briois, Rosa D'Amato, Bill Etheridge, Michela Giuffrida, Ivan Jakovčić, Constanze Krehl, Martina Michels, Iskra Mihaylova, Andrey Novakov, Stanislav Polčák, Julia Reid, Terry Reintke, Monika Smolková, Maria Spyraiki, Olaf Stuger, Ángela Vallina, Monika Vana, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Petras Auštrevičius, Daniel Buda, Salvatore Cicu, Ivana Maletić, Jan Olbrycht
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Jens Nilsson, Georgi Pirinski, Daniele Viotti